

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผล ได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามกลยุทธ์การพัฒนาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนได้ ดังนี้

1. การสำรวจสภาพปัญหาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น จากการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนหนองจรเข้เรื่องศิลป์ โดยการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และศึกษาข้อมูลจากรายงานผลการประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ด้านผู้เรียน (ระดับมัธยมศึกษา) ซึ่งพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนยังมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวินัย ด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการที่ครูไม่ได้กำกับดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ประพฤติ ปฏิบัติ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยที่ดีพอที่จะปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะแห่งความเป็นผู้มีควมมีวินัย ด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ซึ่งปัญหาต่าง ๆ นั้นปรากฏตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ดังนี้

1.1. ด้านการแต่งกาย

1.1.1 การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ พบว่า ปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ โดยนักเรียนมักจะปล่อยเสื้อลอยชายออกนอกกางเกง นักเรียนไว้ผมยาวเกินระเบียบที่โรงเรียนกำหนด การสวมใส่รองเท้าเหยียบส้นหรือรองเท้าแตะ มาโรงเรียน และนักเรียนสวมชุดกีฬามาเรียนในวันที่โดยไม่มีชั่วโมงเรียนผลศึกษา

1.1.2 การแต่งกายสะอาด พบว่า ปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการแต่งกายสะอาด คือ การรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า การรักษาความสะอาดของผม การดูแลรักษาความสะอาดของฟัน และการรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า

1.2. ด้านการรักษาความสะอาดบริเวณ พบว่า ปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน คือ การช่วยกันปรับปรุงสภาพแวดล้อมของบริเวณที่ได้รับมอบหมาย การไม่ขีดเขียน โต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังอาคารและห้องส้วม และการช่วยเหลือกันเก็บขยะทันทีเมื่อพบเห็นของตกหล่นตามบริเวณโรงเรียน การรู้จักรักษาความสะอาดบริเวณ โรงเรียน ห้องเรียน และการดักเตือนเพื่อนเมื่อพบพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อม

2. การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนหนองจรเข้เรื่องศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการนำประเด็นปัญหาที่พบจากการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด

มาเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยและความสามารถของนักเรียนในอันที่จะปฏิบัติได้ ประกอบด้วย กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียนหน้าเสาธง กิจกรรมสอนสอดแทรก กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรมพ่อครู แม่ครู และผู้ปกครองเครือข่าย และกิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบสถานที่ภายในบริเวณโรงเรียน โดยกำกับติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และในระหว่างของการปฏิบัติกิจกรรมหากพบว่าจะเกิดปัญหาขึ้นก็จะได้นำเอาปัญหานั้นๆ มาปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และผลจากการดำเนินงานตามกิจกรรมต่างๆดังกล่าวปรากฏว่านักเรียนมีวินัยเกี่ยวกับการแต่งกายและการรักษาความสะอาด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปรากฏผลการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆของแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายหน้าเสาธงให้ถูกต้องตามระเบียบ พบว่านักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในกิจกรรมการตรวจเครื่องแต่งกายหน้าเสาธงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 กิจกรรมการสอนสอดแทรก พบว่า นักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในกิจกรรมสอนสอดแทรกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน พบว่า นักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในกิจกรรมเยี่ยมบ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ พบว่า นักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในกิจกรรมนักเรียนต้นแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 กิจกรรมพ่อครู แม่ครู และผู้ปกครองเครือข่าย พบว่า นักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในกิจกรรมพ่อครู แม่ครู และผู้ปกครองเครือข่ายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 กิจกรรมการแบ่งเขตรักษาความสะอาด พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมการแบ่งเขตรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ ซึ่งผลแห่งการพัฒนาตามกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว ปรากฏว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจดังจะเห็นได้จากการปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และพฤติกรรมที่พบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดีกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ ในแต่ละกิจกรรม คือ การไม่ปล่อยชายเสื้อออกนอกกางเกง การรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า การรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร ดูแลรักษาความสะอาด เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ให้การดูแลช่วยเหลืองานบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีระเบียบวินัยในตนเอง มีริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การรู้จักรักษาความสะอาด เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัว การช่วยเหลือกันเก็บขยะทันทีเมื่อพบเห็นตกหล่นตามบริเวณโรงเรียน และการช่วยกันปรับปรุงสภาพของบริเวณที่ได้รับมอบหมาย

การประเมินพฤติกรรมการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาดโรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ พบว่า พฤติกรรมด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดได้ดีมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ นักเรียนไว้ทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การให้ความสนใจ และเอาใจใส่เก็บกวาดขยะในบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบ การรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า และการไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังอาคารและห้องส้วม เมื่อจำแนกเป็นวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ สะอาด และการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า

1. ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ นักเรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งพฤติกรรมด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ นักเรียนไว้ทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนสวมรองเท้า ถุงเท้าเข็มขัดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และนักเรียนปักชื่อ-สกุล อักษรย่อโรงเรียนอย่างครบถ้วน

2. พฤติกรรมด้านการแต่งกายสะอาด นักเรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านการแต่งกายสะอาดมีค่าเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ การรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า การรักษาความสะอาดของฟัน และการรักษาความสะอาดของร่างกาย

3. พฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ การให้ความสนใจและเอาใจใส่เก็บกวาดขยะในบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบ การไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังอาคาร และห้องส้วม และการช่วยเหลือกันเก็บขยะทันทีเมื่อพบเห็นตกหล่นตามบริเวณโรงเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในครั้งนี้ มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. การสำรวจสภาพปัญหา พบว่า พฤติกรรมด้านการแต่งกายและรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ ปัญหาพฤติกรรมด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ พบว่ามีปัญหามาก 3 ลำดับแรก คือ นักเรียนปล่อยเสื้อลอยชายออกนอกกางเกง นักเรียนไว้ผมยาวเกินระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และการสวมใส่รองเท้าเหยียบส้นหรือรองเท้าแตะมาโรงเรียน ตามลำดับ พฤติกรรมด้านการแต่งกายสะอาด พบว่ามีปัญหามาก 3 ลำดับแรก คือ การรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า การรักษาความสะอาดของผม และการดูแลรักษาความสะอาดของฟัน ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาด พบว่า ปัญหาพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการรักษาความสะอาด ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การช่วยกันปรับปรุงสภาพแวดล้อมของบริเวณที่ได้รับมอบหมาย การไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังอาคารและห้องส้วม และการช่วยเหลือกันเก็บขยะทันทีเมื่อพบเห็นของตกหล่นตามบริเวณโรงเรียน ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สภาพปัญหาที่พบอันเนื่องมาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตัวของนักเรียนดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้จะได้รับการกำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ผู้ปกครอง หรือ

ครูผู้สอน หากแต่การกำกับดูแลนั้นในบางครั้งไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง หรือบางครั้งกลุ่มบุคคลดังกล่าวอาจมองข้ามประเด็นที่ว่าความมีระเบียบวินัยที่ดีของนักเรียน ในอันที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัวหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้นต้อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงได้ซึมซับเอา แนวทางไปสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นปกติวิสัย ดังที่ พรทิพย์ รัตนธา (2548 : 85-87) ได้ศึกษา พฤติกรรมวินัยของนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วรณศึกษา อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียน มีพฤติกรรมวินัยด้านการแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน เช่น ทรงผมผิด ระเบียบ ใส่รองเท้าแตะมาโรงเรียน เสื้อปล่อยลอมชายออกนอกกางเกงเสมอ ชอบใส่ เครื่องประดับตามสมัยนิยม เช่น ต่างหู แหวน กำไล สร้อยคอ เป็นต้น จึงต้องพัฒนาวินัย นักเรียนด้านการแต่งกาย โดยใช้กิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะ นักเรียน กิจกรรมพ่อครูและ แม่ครู และกิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธง ได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสังเกตพฤติกรรมวินัยด้านการแต่งกาย และแบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งทำให้ ได้ผลในการดำเนินการตามกิจกรรมเป็นไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งให้เห็นว่าการเสริมสร้างพฤติกรรม วินัยของนักเรียนจำเป็นต้องได้รับการปลูกจิตสำนึกนักเรียนให้ตระหนักเห็นคุณค่าในการ แต่งกายที่ถูกต้อง สะอาด สวยงามเกิดความภาคภูมิใจ ต้องใช้กลยุทธ์เสริมสร้างวินัย ด้วยการทำพฤติกรรมเคยชินในทางที่ดีก่อนพร้อมต้องปลูกฝังอยู่บ่อยๆ ก็จะเกิดพฤติกรรม ความเคยชินและในขณะเดียวกันก็ป้องกันพฤติกรรมที่ไม่ดีไม่ให้เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ รัตนมณี เข้มเวียง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้าง วินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาสีนวน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ก่อนพัฒนา โรงเรียนบ้านนาสีนวน อำเภอชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น มีปัญหาด้านวินัยนักเรียน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน พบว่า นักเรียนไม่สามารถดูแลตนเองในเรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งกายได้ การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และการรักษาความสะอาดของบริเวณโรงเรียน โดยทิ้งขยะไม่ถูกที่ ไม่เอาใจใส่ในการทำความสะอาดตามเขตรับผิดชอบ การศึกษาครั้งนี้ กลยุทธ์ที่ใช้ คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศติดตามผล โดยใช้กิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมตรวจความสะอาดของร่างกาย และการแต่งกาย กิจกรรมเขต รับผิดชอบ กิจกรรมประกวดนักเรียนตัวอย่าง และกิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่ และ กิจกรรมเสริมอีก 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งปรากฏผลการ เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น นักเรียนมีการพัฒนาโดยการรักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งกาย

รักษาความสะอาดภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ทั้งขยะถูกที่ มีความรับผิดชอบมากขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาด้านความสะอาดของร่างกาย และการแต่งกาย สามารถดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย และการแต่งกายของตน นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความตระหนักในการดูแลรักษาของส่วนรวมและดูแลรักษา ความสะอาดบริเวณต่างๆ ในโรงเรียน ได้ในระดับดี มีความกระตือรือร้นใส่ใจในการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและการแต่งกายของตนเองมากขึ้น เป็นผู้มียุติธรรมด้านการรักษาความสะอาดมากขึ้นในการดำเนินกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือในการดูแลความสะอาดของร่างกายและการแต่งกายดีขึ้น ได้รับแรงเสริมจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่เรื่องความสะอาดของร่างกายและการแต่งกายของตนเองมากขึ้น ดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งการปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมไทย ให้นักเรียนได้ถือปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างยั่งยืนและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยของนักเรียนด้านการแต่งกายและด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ นักเรียนไว้ทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการให้ความสนใจและเอาใจใส่เก็บกวาดขยะในบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบ การรักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า และการไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังอาคารและห้องส้วม ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่ามีอาจารย์ฝ่ายปกครองที่ให้ความสำคัญและกำกับดูแลเป็นพิเศษ มีความเคร่งครัดและตรวจสอบดูแลอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงมณี ศรีสุริยชัย (2548 : 91-93) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ การฝึกความมีวินัย ความรับผิดชอบ ซึ่งถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างหนึ่งของความเป็นนักเรียนที่มีระเบียบวินัยดีเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป การดำเนินงานในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนบ้านมะมั่ง อำเภอพลับพลาชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 2 นั้น ได้กำหนดกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ และ 4 กิจกรรม ได้แก่ กลยุทธ์ในการมีส่วนร่วม และ กลยุทธ์การเสริมแรง กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมการรับนักเรียนหน้าประตูหน้าโรงเรียน กิจกรรมอบรมคุณธรรมประจำสัปดาห์ กิจกรรมพบครูที่ปรึกษา (โฮมรูม) และกิจกรรมประกวดนักเรียนต้นแบบ จากการดำเนินงานการพัฒนาวินัยนักเรียนด้วย 2

กลยุทธ์ 4 กิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสร้างวินัยด้านการแต่งกายได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละโอกาส และกิจกรรมตามที่โรงเรียนกำหนด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราพร ศิลปะเทศ (2550 : 94-96) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการพัฒนาใน 2 วงรอบ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งกายของนักเรียนได้ดีขึ้น มีเพียง 2 คน ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหามีพฤติกรรมดีขึ้นได้ จะต้องใช้เวลาในการพัฒนาต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง โดยทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญในพฤติกรรมของนักเรียนให้กำลังใจ ให้โอกาสแก่นักเรียนในการแก้ไขปัญหอย่างต่อเนื่อง และได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำไพวรรณ ศรีลาศักดิ์ (2551 : 89-91) ได้ศึกษาการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนคอนคาตลวิทยา อำเภอคอนคาตล จังหวัดมุกดาหาร การศึกษาพบว่า การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมร่วมคิดร่วมทำ การเสริมแรงด้วยการจัดกิจกรรมห้องเรียนที่นักเรียนแต่งกายดีเด่น และการนิเทศกำกับ ติดตาม มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการได้ดีมากขึ้น จึงควรนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้กับนักเรียน โรงเรียนอื่นที่มีปัญหาในด้านวินัยการแต่งกาย เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีวินัยมากขึ้น อย่างไรก็ตามการดำเนินการยังมีความบกพร่องด้านระยะเวลา และความต่อเนื่องต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายจึงจะสามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ครบถ้วน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายรุ้ง ชัยชาญ (2551 : 64-65) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 3 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนา การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 3 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กิจกรรมในการพัฒนาคือ การประชุม เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมเยี่ยมบ้านกิจกรรมนักเรียนตัวอย่าง ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า แนวทาง และรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนหนองจระเข้เรื่องศิลป์ โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นนโยบาย และแผนปฏิบัติการ ivo อย่างชัดเจน เกี่ยวกับการพัฒนาวินัยนักเรียน และการรักษาความสะอาด เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทุกปี

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด เพื่อให้การปฏิบัติเกิดผลดีต้องได้รับความร่วมมือ จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กล่าวคือ การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด จะประสบผลสำเร็จ และเกิดคุณค่าของการทำงานสูงสุดได้ ต้องเกิดจากการร่วมมือของหลายฝ่าย โดยเฉพาะชุมชน โรงเรียนจะต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความศรัทธาของโรงเรียน และผลสำเร็จในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด จะคงอยู่ถาวรได้นั้นจะต้องเกิดจากที่ชุมชนเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และตัดสินผลการผลงาน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรประเมินผลการดำเนินงานตามกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบผลการพัฒนา และนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาดที่ยั่งยืน ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้ปรากฏเป็นแนวทาง ของการพัฒนาวินัยด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย และครอบคลุมกับนักเรียนทุกคน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านการเสริมแรงทางบวกเพื่อจูงใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะแต่งกายอย่างถูกระเบียบ การรักษาความสะอาดของตนเอง และการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน อันเป็นการปฏิบัติกิจกรรม โดยความสมัครใจ ของนักเรียนเองมิใช่การบังคับ

2.2 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อแก้ปัญหาวิญญ์นักเรียนอย่างยั่งยืน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมนักเรียนในด้านอื่น ๆ ทุกระดับชั้น เพื่อให้ได้
มาถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY